

VODIČ ZA UČENIKE **informativni za upis u srednje škole**

Kao i prethodnih godina od uvođenja elektronskog upisa izlazi informativni. Do sada je informativni pomogao mnogima da se lakše opredele za školu. Jasno nam je da se nalazite pred veoma važnom odlukom koju ćeš školu upisati odnosno, kojim zanimanjem ćeš se baviti u budućnosti. Znamo da je dilema velika, pogotovo što su ti misli zbrkane, želje još nedefinisane, a odluku, moraš doneti. Ta odluka određuje tvoj životni put. Zbog toga Ministarstvo prosvete i sporta, kao i prethodnih godina, objavljuje informativni koji će ti pružiti neka uputstva koja se tiču upisa u srednju školu. Uputstvo će ti pomoći ukoliko nisi siguran šta i kako dalje i ukazati na stručne ljude koji su specijalizovani da ti pomognu u odabiru tvog budućeg zanimanja. Znamo da ti u ovom trenutku sve izgleda komplikovano, nejasno, nedefinisano i krajnje maglovito. Upis koji je uveden oslanja se isključivo na tvoje znanje. Znanje je povezano sa tvojim uspehom u osnovnoj školi i tvojim uspehom na kvalifikacionom, odnosno prijemnom ispitu. Sada ti sigurno nije jasno šta je kvalifikacioni ispit, a šta je prijemni ispit.

PRIJEMNI ISPIT polažu učenici koji su se opredelili za umetničke škole, filološke i matematičke gimnazije, gimnaziju za sportiste i škole za talente.

Pored pomenutih škola, jedan broj škola organizuje deo nastave na stranom jeziku, to su bilingvalne škole. Učenik koji se opredeli za takvu školu dužan je da polaže prijemni ispit i kvalifikacioni ispit. Prijemni ispit se polaže u školi koja ima bilingvalna odeljenja a kvalifikacioni ispit polaže u matičnoj školi. Sabiranjem broja bodova koji su osvojeni na prijemnom ispitu i broja bodova koji su osvojeni na kvalifikacionom ispitu i zbirom bodova iz osnovne škole čini ukupan broj bodova za upis u bilingvalnu školu. Učenik koji se opredelio za ovu školu mora da ima najmanje 14/četnaest/ bodova na posebnom testu iz stranog jezika i po pet bodova iz srpskog, odnosno maternjeg jezika i matematike.

KVALIFIKACIONI ISPIT polažu svi učenici koji su zainteresovani da nastave četvorogodišnje školovanje.

Učenici koji su sedmi i osmi razred, odnosno samo sedmi ili samo osmi razred završili u inostranstvu, a koji su nostrifikovali dokumenta, ne polažu kvalifikacioni ispit, ali polažu prijemni ispit.

Ukoliko nisi definisao svoje želje, obavi razgovor sa svojim roditeljima ili starateljima da bi te posavetovali u kom smeru da nastaviš školovanje. Pored roditelja, porazgovaraj sa prijateljima svojih roditelja koji su najverovatnije različitih struka, i koji će ti najbolje reći šta oni rade na svom radnom mestu. O svemu ovome razgovaraćeš sigurno i sa svojim drugovima koji ti mogu pružiti niz korisnih informacija. Naša preporuka je, ukoliko i dalje budeš imao nedoumica oko daljeg školovanja, da se obratiš TRŽIŠTU RADA gde su zaposleni stručni ljudi koji mogu da ti pomognu oko odluke za nastavak školovanja.

Naravno da bi imao neku orijentaciju u razmišljanju potrebno je da kupiš **KONKURS** i pažljivo ga proučiš. **KONKURS** izdaje Ministarstvo prosvete i u njemu su navedene sve škole u Republici Srbiji i, naravno, škole iz tvog grada. Pored naziva škole i njene adrese nalazi se spisak obrazovnih profila ili, popularnije rečeno, zanimanja. Ispred svakog od njih nalazi se šifra obrazovnog profila.

KVALIFIKACIONI I PRIJEMNI ISPIT

U junu polažeš KVALIFIKACIONI ISPIT.

Za kvalifikacioni ispit polaže se, kao i prethodnih godina SRPSKI, odnosno MATERNJI JEZIK I MATEMATIKA.

Ministarstvo prosvete je, kao i prethodnih godina, pripremio zbirke zadataka iz matematike i srpskog, odnosno maternjeg jezika. Naša preporuka je da provežbaš sve zadatke iz ovih zbirki koje će ti pomoći da lakše položiš kvalifikacioni ispit.

Kvalifikacioni ispit se polaže u junu u tvojoj osnovnoj školi. Kvalifikacioni ispit mogu polagati i učenici koji su konkurisali za prethodnu školsku godinu, a koji nisu zadovoljni školom koju su upisali. Oni se u maju prijavljuju osnovnoj školi koju su prethodne godine završili. Ukoliko nekog takvog poznaješ, kaži mu šta treba da uradi.

Prijemni ispit za gore pomenute škole će biti pre kvalifikacionog ispita da bi se pružila mogućnost onima koji ne polože prijemni ispit mogu konkurisati u drugu školu.

LISTA ŽELJA

Nakon položenog kvalifikacionog ispita i broja bodova koje si osvojio popunjavaš LISTU ŽELJA. Listu moraš pažljivo popuniti i to tako što ćeš na prvo mesto navesti obrazovni profil koji bi najviše voleo da upišeš/naravno, u skladu sa bodovima koje si osvojio u prethodnom školovanju i bodovima koje si osvojio na kvalifikacionom ispitu/. Od te prve i najveće želje upisuješ redom sledeće obrazovne profile koje želiš, ali ne bez ikakvog reda već od većeg ka manjem interesovanju.

Nije preporučljivo da upisuješ škole za koje uopšte nisi zainteresovan, jer te kompjuter, na osnovu tvojih bodova i njenog mesta na rang listi, može rasporediti baš u tu školu.

Nemoj upisivati škole koje su udaljene od tvog mesta življenja ukoliko nemaš materijalnih mogućnosti da živiš u drugom mestu jer se kasnije nećeš moći prebaciti u istu školu svom mestu boravka...

U konkursu ispred svakog obrazovnog profila/zanimanja/ postoji šifra tog obrazovnog profila. Tu šifru upisuješ u listu želja tamo gde je to predviđeno obrascem. ŠIFRU UPISUJ ONAKO KAKO JE NAPISANA U KONKURSU. ŠIFRA JE PISANA LATINICOM TE JE TAKO I TI MORAŠ UPISATI U OBRAZAC.

ZDRAVSTVENI USLOVI

U dogovoru sa Ministarstvom zdravlja Republike Srbije, učenici osmog razreda idu na lekarski pregled kod svog pedijatra, a ako su zainteresovani za neki specifični obrazovni profil, pregled vrše u medicini rada, koja se nalazi pri domu zdravlja. Karton za lekarski pregled moraćeš da nabaviš sam ili preko škole.

Ukoliko ne ispunjavaš zdravstvene uslove za neko zanimanje, nemoj ga upisivati u listu želja, već izaberi neko zanimanje koje odgovara tvom zdravstvenom stanju, a imaš interesovanja za to.

Neko od vas je zainteresovan da upiše železničku školu. Taj zainteresovani učenik MORA OBAVITI SPECIJALISTIČKI PREGLED U ŽELEZNIČKOJ ZDRAVSTVENOJ USTANOVI, JER DRUGA LEKARSKA UVERENJA ŽELEZNICA NE PRIHVATA. Železnički zdravstveni centri se nalaze u Beogradu, Novom Sadu i Nišu. Hronični bolesnici svoje nalaze dostaviće svojoj OKRUŽNOJ LEKARSKOJ KOMISIJI do kraja maja tekuće godine.

UPIS U SREDNJU ŠKOLU

Elektronski upis u srednju školu podrazumeva nekoliko elemenata, i to:

- Broj bodova koje si ostvario u osnovnoj školi,
- Broj bodova koje si ostvario na kvalifikacionom ispitu,
- Lista želja.

KAKO IZRAČUNATI SVOJE BODOVE

Mnogi učenici, a i roditelji-staratelji, nisu upoznati kako se obračunavaju bodovi u dosadašnjem školovanju. Da bismo te bolje uputili kako da izračunaš svoje bodove, sačinili smo tabelu koja prikazuje kako se dolazi do bodova. Opšti uspeh od šestog do osmog razreda osnovne škole iskazuju se tako što se saberu srednje ocene na kraju, VI, VII i VIII razreda osnovne škole. Ukupan broj bodova zaokružuje se na dve decimale.

Na osnovu opšteg uspeha kandidat može da osvoji najviše 60 bodova.

Na kvalifikacionom ispitu možeš da osvojiš maksimalno 40 bodova, odnosno najviše 20 bodova po predmetu.

Da bi položio kvalifikacioni ispit potrebno je da osvojiš najmanje 1/jedan/ bod iz matematike i 1/jedan/ bod iz maternjeg jezika. Međutim, prilikom rangiranja za upis u srednje škole prednost će imati učenici koji su ostvarili najmanje po 5/pet/ bodova iz svakog predmeta.

BODOVI SA TAKMIČENJA

Poseban broj bodova se dobija ako je učenik učestovovao na takmičenjima u VIII razredu i na tim takmičenjima osvojio jedno od prva tri mesta /u bodovanje se ne računaju takmičenja koja su na školskom i opštinskom nivou/.

Ukoliko veći broj učenika, od broja predviđenog za upis, ostvari isti broj bodova, prednost u rangiranju imaju sledeći kandidati:

- Nosioci diplome "Vuk Karadžić"
- Učenici koji su osvojili veći broj bodova na takmičenjima iz srpskog odnosno maternjeg jezika i matematike;
- Učenici koji su osvojili veći broj bodova na takmičenjima iz ostalih predmeta/ na republičkom nivou/
- Učenici koji imaju veći ukupan broj bodova na kvalifikacionom ispitu.

Nadamo se da ti je sad jasnije kako izgleda upis u srednju školu i da ćeš se, shodno tome, lakše opredeliti koje zanimanje ćeš izabrati i koju ćeš školu upisati. Pored ovih podataka koje smo ti dali, dajemo ti listu maksimalnog i minimalnog broja bodova koji su bili potrebni za upis u srednju školu na teritoriji Republike Srbije, sa prethodnih upisa. Zašto ti je to potrebno? Potrebno ti je zato da bi imao orijentaciju prilikom pripreme plana za upis u srednju školu.

IZVOR: Ministarstvo Prosvete Republike Srbije